

Bộ Tài chính đề xuất khôi phục lập hóa đơn tổng đối với giao dịch nhỏ lẻ

18:35 10/02/2026

Tại dự thảo Nghị định sửa đổi quy định về hóa đơn, chứng từ, Bộ Tài chính đề xuất cho phép một số lĩnh vực có tần suất giao dịch lớn được lập hóa đơn tổng vào cuối ngày, hoặc cuối tháng đối với khách hàng là cá nhân không kinh doanh, nhằm giảm áp lực cho doanh nghiệp và tránh quá tải hệ thống hóa đơn điện tử.

Bộ Tài chính đang lấy ý kiến để hoàn thiện dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung Điều 9 Nghị định số 123/2020/NĐ-CP về hóa đơn, chứng từ (đã được sửa đổi, bổ sung tại Nghị định số 70/2025/NĐ-CP).

Ảnh minh họa

Tại dự thảo, Bộ Tài chính đề xuất bổ sung quy định cho phép lập hóa đơn tổng cuối ngày hoặc cuối tháng đối với các trường hợp cung cấp dịch vụ có tần suất giao dịch lớn cho người mua là cá nhân không kinh doanh, với điều kiện đơn vị có hệ thống phần mềm kiểm soát, quản lý chi tiết từng giao dịch.

Các lĩnh vực được đề xuất áp dụng gồm: Dịch vụ ngân hàng, chứng khoán, bảo hiểm; dịch vụ chuyển tiền qua ví điện tử; dịch vụ ngừng và cấp điện trở lại của đơn vị phân phối điện; dịch vụ trông giữ xe; hoạt động chiếu phim; dịch vụ thương mại điện tử (bao gồm cả hoạt động bưu chính, vận chuyển trực tiếp cho hàng hóa thương mại điện tử).

Riêng đối với hoạt động vận tải hành khách công cộng bằng xe buýt và vận tải hành khách bằng taxi có sử dụng phần mềm tính tiền theo quy định của Luật Đường bộ, nếu hệ thống có đầy đủ thông tin chuyến đi như tên đơn vị kinh doanh, biển kiểm soát phương tiện, hành trình (điểm đi - điểm đến), cự ly chuyến đi, tổng số tiền hành khách phải trả, thì đơn vị được lập hóa đơn tổng cuối ngày cho khách hàng là cá nhân không kinh doanh, căn cứ trên dữ liệu chi tiết của hệ thống quản lý.

Đơn vị cung cấp dịch vụ phải chịu trách nhiệm về tính chính xác của dữ liệu và cung cấp bảng tổng hợp chi tiết khi cơ quan nhà nước có yêu cầu. Trường hợp khách hàng đề nghị xuất hóa đơn theo từng giao dịch, doanh nghiệp vẫn phải lập và giao hóa đơn riêng cho từng giao dịch.

Theo Bộ Tài chính, việc bổ sung quy định lập hóa đơn tổng đối với cá nhân không kinh doanh là để phù hợp với đặc thù của các ngành nghề có số lượng giao dịch phát sinh rất lớn mỗi ngày.

Trước đây, tại điểm a khoản 4 Điều 9 Nghị định số 123/2020/NĐ-CP đã cho phép lập hóa đơn tổng đối với một số dịch vụ như ngân hàng, chứng khoán, bảo hiểm, dịch vụ chuyển tiền qua ví điện tử và dịch vụ ngừng, cấp điện trở lại. Tuy nhiên, Nghị định số 70/2025/NĐ-CP đã bãi bỏ quy định này, do đó phát sinh vướng mắc trong thực tiễn.

Bộ Tài chính cho biết, sau khi bỏ quy định lập hóa đơn tổng, số lượng hóa đơn điện tử phát sinh từ các lĩnh vực có giao dịch nhỏ lẻ, đặc biệt là ngân hàng và các đơn vị sử dụng máy tính tiền, đã tăng đột biến, vượt xa năng lực thiết kế của hệ thống hóa đơn điện tử của cơ quan thuế.

Theo số liệu thực tế, hệ thống hóa đơn điện tử của cơ quan thuế được thiết kế để tiếp nhận, xử lý và lưu trữ khoảng 6,4 tỷ hóa đơn mỗi năm. Tuy nhiên, hiện nay số lượng hóa đơn tiếp nhận đã lên tới khoảng 18 tỷ hóa đơn, gấp gần 3 lần công suất thiết kế ban đầu. Cơ quan thuế ước tính, trong thời gian tới, con số này có thể lên tới khoảng 60 tỷ hóa đơn mỗi năm, vượt rất xa khả năng tiếp nhận, xử lý và lưu trữ của hệ thống, làm gia tăng nguy cơ quá tải và ảnh hưởng trực tiếp đến hoạt động lập hóa đơn của doanh nghiệp cũng như toàn bộ nền kinh tế.

Hệ thống hóa đơn điện tử thực tế đang xử lý tới khoảng 18 tỷ hóa đơn

Trong khi đó, nhiều ngân hàng và công ty chứng khoán hiện vẫn chưa thể xuất hóa đơn cho từng giao dịch đối với khách hàng là cá nhân không kinh doanh do hạ tầng công nghệ thông tin chưa đáp ứng yêu cầu.

Bộ Tài chính cũng cho rằng, việc buộc doanh nghiệp phải lập hóa đơn riêng lẻ cho hàng triệu giao dịch nhỏ mỗi ngày khiến chi phí vận hành, nhân lực, lưu trữ dữ liệu tăng mạnh, trong khi phần lớn khách hàng không có nhu cầu lấy hóa đơn. Vì vậy, nhiều tập đoàn, doanh nghiệp và hiệp hội đã kiến nghị tiếp tục cho phép lập hóa đơn tổng cuối ngày hoặc cuối tháng để giảm chi phí nhưng vẫn bảo đảm đầy đủ, minh bạch dữ liệu giao dịch.

Về hiệu lực áp dụng, Bộ Tài chính cho hay, theo phản ánh của các ngân hàng và doanh nghiệp chứng khoán, hiện nay, nhiều doanh nghiệp chưa có đủ thời gian để chỉnh sửa hệ thống công nghệ thông tin nhằm đáp ứng yêu cầu lập hóa đơn theo quy định tại Nghị định số 70/2025/NĐ-CP.

Do đó, để tạo điều kiện cho doanh nghiệp, tránh làm tăng gánh nặng tuân thủ, Bộ Tài chính trình Chính phủ cho phép quy định tại khoản 2 Điều 2 về hiệu lực thi hành như sau: Trường hợp các tổ chức, doanh nghiệp chưa đáp ứng điều

kiện về công nghệ thông tin để lập hóa đơn, chứng từ theo Nghị định số 70/2025/NĐ-CP, thì thực hiện lập hóa đơn, chứng từ theo quy định tại Nghị định này từ thời điểm Nghị định số 70/2025/NĐ-CP có hiệu lực thi hành.

“Quy định chuyển tiếp như trên không làm phát sinh trách nhiệm pháp lý mới, không làm tăng chế tài xử phạt đối với hành vi vi phạm, đồng thời giúp doanh nghiệp giảm gánh nặng chi phí tuân thủ trong giai đoạn chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu về công nghệ, phù hợp với Điều 55 Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 64/2025/QH15”, theo Bộ Tài chính.

PV (t/h)